

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง บทบาทของห้องสมุดของเล่นในสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทของห้องสมุดของเล่นในสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก

สมมติฐานการวิจัย

1. หลังจากการใช้ห้องสมุดของเล่น คะแนนความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยจะสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง
2. หลังจากการใช้ห้องสมุดของเล่น คะแนนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและบุตรจะสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

ตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เด็กปฐมวัยในสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเด็กจตุร ในปีการศึกษา 2535 จำนวน 35 คน แบ่งตามกลุ่มอายุได้ดังนี้ 12 - 19 เดือน จำนวน 8 คน 20 - 27 เดือน จำนวน 12 คน และ 28 - 36 เดือน จำนวน 15 คน กลุ่มที่ 2 คือ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย ในกลุ่มที่ 1 จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบความพร้อมทางภาษา ซึ่งนำไปหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไข และนำมาหาค่า นางจำแนกและความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR 20

2. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัย

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อสภาพการจัดห้องสมุดของเล่น แก๊ซ โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพและสภาพการจัดห้องสมุดของเล่น และส่วนที่ 2 แบบสอบถามการใช้ห้องสมุดของเล่น

การดำเนินการทดลองการวิจัยครั้งนี้

1. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการตกแต่งห้องสมุด โดยการจัดทำป้ายนิเทศ เตรียมจัดหนังสือ ของเล่น อุปกรณ์ศิลปะ ที่จะนำมาไว้ในห้องสมุดสำหรับการจัดกิจกรรม
2. เตรียมอุปกรณ์เกี่ยวกับการให้ความรู้ผู้ปกครอง
3. ติดต่อสถานรับเลี้ยงเด็กบ้านเด็กजूदा เพื่อขอความร่วมมือในการใช้สถานที่เพื่อการวิจัยในครั้งนี้
4. คัดเลือกประชากรปฐมวัยด้วยการเลือกจากคุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 15 คน เมื่อได้แล้วจึงทำการติดต่อกับผู้ปกครองเพื่อขอความร่วมมือในการตอบรับการเข้าร่วมโครงการ "กิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครอง "สื่อภาษาดัชรักลูก"
5. ดำเนินการจัดห้องสมุดของเล่น โดยทำทะเบียนรายการของหนังสือ และของเล่นโดยมีรายละเอียดต่อไปนี้
 - 5.1 หนังสือ จัดทำบัตรรายการ, เลขเรียกหนังสือ, เลขทะเบียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้
 - บัตรรายการ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อผู้แต่ง, ชื่อหนังสือ, เมืองที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์ ลงในบัตรขนาด 5" x 3"
 - เลขทะเบียน ประกอบด้วย เลขอารบิก 5 หลัก เริ่มตั้งแต่ 00001 มีหนังสือ ท แทน หนังสือภาษาไทย สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษใช้อักษรย่อ R ชื่อมาจาก Rhymes, P ชื่อมาจาก Picture Book (ดูตัวอย่างในภาคผนวก)
 - 5.2 ของเล่น จัดทำบัตรรายการของเล่น, เลขทะเบียนของเล่น (9 ตัวอย่างในภาคผนวก)

6. ทำความคุ้นเคยกับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองก่อนเปิดห้องสมุดเป็นเวลา 1

สัปดาห์

7. จัดการพบปะผู้ปกครอง เพื่อทำความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ดังนี้

7.1 จุดประสงค์ของกิจกรรม พร้อมทั้งวิธีการนำไปใช้ โดยผู้วิจัยอธิบายสาธิต กิจกรรมการใช้คู่มือพร้อมอุปกรณ์ตามคู่มือ เพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้ปกครองทดลองทำตาม พร้อมกับให้ผู้ปกครองซักถาม

7.2 วิธีการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม โดยผู้วิจัยอธิบาย สาธิต การบันทึกพฤติกรรม

7.3 เวลาในการดำเนินกิจกรรมนี้ ผู้ปกครองจะได้รับชุดกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 กิจกรรม โดยใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที ค่อ 1 ชุด

8. นำข้อมูลจากแบบทดสอบความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยมาวิเคราะห์หาค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

9. ข้อมูลจากแบบสังเกตบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและบุตร โดยการทดสอบค่าที (t-test)

10. นำข้อมูลจากการใช้บริการยืม-คืนวัสดุอุปกรณ์ในห้องสมุดจากบัตรยืมคืน มาวิเคราะห์หาความถี่ เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับและเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมทางภาษาของตัวอย่างประชากรเด็กปฐมวัยด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและบุตรด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

3. หาค่าเฉลี่ยน้ำหนักคุณภาพจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ด้วยค่ามัชฌิมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

4. หาความถี่ของการยืมหนังสือและของเล่นที่ถูกยืมมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. คะแนนความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยทุกกลุ่มอายุที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
2. คะแนนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของเล่น สำหรับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
3. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดห้องสมุดของเล่น มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ดี สภาพการจัดห้องสมุดของเล่นมีคุณภาพมาก ผู้ปกครองเห็นด้วยเป็นอย่างมากที่สุดสำหรับความต้องการใช้และบริการห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครอง

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง บทบาทของห้องสมุดของเล่นในสถานรับเลี้ยงเด็กที่มีความพร้อมทางภาษาของเด็ก และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็กปฐมวัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของเด็กและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก โดยให้แนวทางในการปฏิบัติแก่พ่อแม่ผู้ปกครองในการทำกิจกรรมกับลูกเพื่อพัฒนาความพร้อมทางภาษาให้แก่เด็กได้เรียนรู้ตามโอกาสและความเหมาะสม หลังจากดำเนินการทดลองในการวิจัยครั้งนี้แล้ว สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ได้ผลเป็นไปตามจุดประสงค์ ทำให้ได้ "ห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครอง" ที่มุ่งส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของเด็กและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการมีห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็ก จากผลการวิจัยพบว่า โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อความต้องการใช้บริการห้องสมุดของเล่นอยู่ในเกณฑ์ที่สูง กิจกรรมทุกกิจกรรมที่จัดขึ้นเหมาะสมกับความสามารถและพัฒนาการ ของเด็ก ผู้ปกครองได้รับประโยชน์จากกิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครองทำให้มีเวลาได้ใกล้ชิดและสังเกตพฤติกรรมของลูก ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมที่จัดขึ้นได้ตอบสนองความเหมาะสมของเด็กในการส่งเสริมภาษา และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองโดยยึดหลักพัฒนาการของเด็กและการปฏิสัมพันธ์ให้สอดคล้องกัน

นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวมาแล้ว วิธีการที่ง่าย ชัดเจน เช่น ให้ผู้ปกครองใช้ อุปกรณ์ได้อย่างสะดวกเพื่อสื่อความหมายกับเด็กได้อย่างสนุกสนาน และอาจที่จะทำกิจกรรม นั้น ๆ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กด้วยวิธีการใช้การเล่นเป็นการเรียนรู้

2. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้เด็กมีความพร้อมทางภาษาและให้ผู้ปกครอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับลูก โดยใช้ห้องสมุดของเล่นส่งเสริมให้วัตถุประสงค์ของห้องสมุดของเล่นมีบทบาท เป็นที่สนใจของผู้ปกครอง การที่ผู้ปกครองมาสอบถามรายละเอียด พบปะ พูดคุยกับผู้วิจัยด้วยตัว เอง ผู้ปกครองบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม ได้แสดงความเสียดายที่พลาดโอกาสไป เนื่องจากความจำกัดของสถานที่และอุปกรณ์ การทำวิจัยในลักษณะนี้จะต้องคำนึงถึงความจำกัด ด้านตัวอย่างประชากรและความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองด้วย เพื่อให้ ผู้ปกครองสามารถตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมได้ทันที

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสังเกตพบว่า นอกจากผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ยังมี ผู้ปกครองอีกจำนวนหนึ่งคือ ผู้ปกครองที่นำลูก อายุประมาณ 5-6 ปีมาฝากในคอนเซ็น ได้มา ติดต่อกับผู้วิจัยเพื่อที่ลูกจะได้มีโอกาสยืมหนังสือและของเล่นกลับไปเล่นที่บ้าน เพราะ ลูกแสดงความ ต้องการ เด็ก ๆ ในวัย 5-6 ปี ก็สนใจที่ยืมหนังสือและของเล่นกลับบ้านซึ่งเด็กเหล่านี้เคยอยู่ที่บ้าน เด็กๆ มาก่อน

3. การเข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของเล่นได้ช่วยเพิ่มพูนความพร้อมทางภาษาตามวัย และพัฒนาการให้กับเด็ก เด็กได้ทั้งการฝึกฟัง ฝึกพูด ฝึกอ่าน และฝึกเขียน ทำให้เด็กที่เข้าร่วม กิจกรรมห้องสมุดมีโอกาสได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จึงมีความพร้อมทางภาษามากขึ้นที่ ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้การที่ผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมกับเด็กแล้ว ยังทำให้ผู้ปกครองมีโอกาสได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กและใกล้ชิดกับเด็กมากขึ้น การปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้ปกครองและเด็กเพิ่มขึ้นในทางบวกที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และ สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา บัณทวงษ์ (2531) ที่พบว่า การที่ผู้ปกครองได้เล่นกับลูกทำให้ มีพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ในทางบวกมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้การที่ พ่อแม่ได้เล่นกับลูกอย่างมีวัตถุประสงค์ว่าจะให้ลูกได้อะไร นอกจากความสนุกสนานในการเล่นแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับลูกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เบลล์ (Bell,

1973) และบุหงา วัฒนะ (ม ป ป) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กจะเพิ่มขึ้น ขณะที่เด็กเฝ้าดูและรับฟังจากพ่อแม่ และโอกาสในการสอนจะเกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างการ เล่นของเด็ก ระหว่างพ่อแม่กับลูก โดยพ่อแม่มีบทบาทในการสร้างสภาพแวดล้อมให้กับเด็ก การที่เด็กมีโอกาสได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนก็ดี โดยได้สิ่งเหล่านี้จากการร่วมกิจกรรมห้องสมุดของเล่น ทำให้เด็กมีความพร้อมทางภาษาเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับคำกล่าวของ เปสตาลอซซี (Pestalozzi, ใน พรราวพรณ เหลืองสุวรรณ, ม ป ป) ที่ว่าการจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นสุขให้กับเด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และสิ่งที่สำคัญสำหรับเด็กก็คือ การเล่านิทานให้เด็กฟัง การที่เด็กมีความพร้อมทางภาษาในการฟัง อ่าน และเขียนเพิ่มขึ้น เนื่องจากเด็กได้รับประสบการณ์ตรง จากกิจกรรมภายในห้องสมุดที่ผู้วิจัย จัดขึ้นและเด็กยังมีโอกาสได้ยืมหนังสือและของเล่นที่ตนเองต้องการกลับไปที่บ้านด้วย ประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็น การตอบสนองความต้องการของเด็กในการอยากรู้อยากเล่นและมีผลต่อการเรียนรู้ซึ่งช่วยส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของเด็กด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟลัด (Flood, 1977) ที่ระบุในรายงานการศึกษาเด็กวัย 3 ขวบ ในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า จำนวนเวลาที่แม่อ่านหรือเล่านิทานให้ลูกฟังมีผลต่อความสามารถทางด้านสติปัญญาและความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์อย่างมาก ถ้าแม่อ่านให้ลูกฟังมากลูกจะมีความสามารถทางสติปัญญาสูงขึ้นและมีความรู้ด้านคำศัพท์กว้างขวางขึ้น

4. จากการจัดห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครอง ทำให้ได้ข้อสังเกตเกี่ยวกับความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยในวัย 12 - 36 เดือน ดังนี้

4.1 ความพร้อมทางภาษาในการฟังของเด็กอยู่ในช่วงเวลา 5 - 15 นาที ในขณะที่เด็กฟังนั้น เด็ก ๆ มักจะร่วมทำกิจกรรมไปด้วย เช่น การฟังแล้วทำตาม ลักษณะแบบนี้ยังเป็นการฝึกทักษะการสังเกตให้กับเด็กอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วุกีลิจ (Vukelich:1976,889) ที่ว่า "ควรอ่านให้เด็กในชั้นเด็กเล็กฟังสม่ำเสมอ เพราะการพัฒนาให้เข้าใจสิ่งที่ฟังมีส่วนช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่าน"

4.2 ความพร้อมทางภาษาในการพูดของเด็กอยู่ในลักษณะ

พูดคำเดียว ๆ ---->พูดเป็นคำ 2 พยางค์---->พูดเป็นประโยคสั้น ๆ
ประเภทของคำที่พูด ส่วนใหญ่เป็นคำถาม เกี่ยวกับภาพในหนังสือ เช่น ในขณะที่เด็กดูหนังสือ
ภาพสัตว์ ก็จะเรียกชื่อสัตว์เป็นคำ ๆ ในบางครั้งเด็กบางคน ก็สามารถเลียนเสียงสัตว์ร้อง
ชนิดนั้น ๆ ได้ด้วย ลักษณะของคำพูด 2 คำ เช่น นี๊โง่ อยู่เนี่ย เป็นต้น

ประเภทของประโยคสั้น ๆ ได้แก่

ประโยคคำถาม ไปไหน นี้อะไร เรื่องอะไร ทำอะไร

ประโยคบอกเล่า มีทั้งประโยคบอกเล่าและปฏิเสธ ตัวอย่างประโยค
ที่เด็กพูด เช่น เอาเล่มนี้ ไม่เอาอันนี้ สถานการณ์ คือ ในระหว่างที่กำลังเลือกหนังสือหรือ
ของเล่น

4.2.1 ในขณะที่เด็กพูดเด็กมักใช้ท่าทางประกอบด้วย เช่น การใช้มือ
ชี้ การส่ายหน้าและการแสดงออกของสีหน้า พบว่าเด็กบางคนที่มีอายุน้อยสามารถพูดคำศัพท์ให้
สัมพันธ์กับภาพได้ ในขณะที่เด็กอายุมากกว่ามีความสามารถในการรู้จักคำศัพท์น้อยกว่าแต่ในระยะ
สัปดาห์ที่ 4,5 ของการดำเนินงานห้องสมุดของเล่นเด็กในกลุ่ม 19-27 เดือนบางคนและ 28 -
36 เดือนบางคนสามารถเล่านิทานได้ทั้งเรื่องโดยเปิดภาพที่ละหน้าแล้วเล่าที่ละภาพในขณะที่เด็ก
เล็กกลุ่ม 12-19 เดือนยังไม่สามารถเล่าเป็นเรื่องได้ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กได้รับฟังเรื่อง
นี้บ่อย ๆ โดยมีผู้ใหญ่เล่าให้ฟังแล้วเกิดความประทับใจ ทำให้เด็กสามารถจำเรื่องราวและเล่า
เป็นเรื่องได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มิลเลอร์ (Miller : 1975) ที่ศึกษาเด็กฝาแฝด
2 คนอายุ 84 สัปดาห์ โดยการฝึกทางการพูดด้วยการเรียกชื่อสิ่งของให้เด็กฝาแฝดทั้ง 2
คนพูดตามพบว่าในระยะเวลา 5 สัปดาห์เด็กฝาแฝดคนที่ 1 เรียนรู้จำนวนคำศัพท์ของเด็กเพิ่ม
ขึ้น 1 - 55 คำในขณะที่เด็กแฝดคนที่ 2 ถูกกักไว้ไม่ให้ได้ยินการสนทนาใด ๆ ทั้งนี้ ตลอด
5 สัปดาห์ หลังจากนั้นนำเด็กแฝดคนที่ 2 มาฝึกหัดการพูดบ้างด้วยวิธีการเช่นเดียวกัน ผล
พบว่า เด็กแฝดคนที่ 2 ก็สามารถเรียนรู้คำต่าง ๆ ได้ การทดลองนี้แสดงให้เห็นว่า เด็กที่มี
วุฒิภาวะพร้อมสามารถเรียนรู้ได้ เมื่อเด็กอยู่ในสภาพที่พร้อมจะพูด เขาจะเริ่มพูด หากสิ่งแวด
ล้อมเอื้ออำนวยให้เด็กได้พูด

4.2.2 เรื่องส่วนใหญ่ที่เด็กพูดเป็นเรื่องที่ปรากฏอยู่ต่อหน้า เด็กผู้ชาย และเด็กผู้หญิง มีลักษณะการพูดเหมือน ๆ กัน ในขณะที่เล่นของเล่นอย่างอิสระ เด็กผู้ชายจะพูดออกเสียงตามไปด้วยขณะที่เล่น เด็กผู้หญิงก็เช่นเดียวกันจะพูดไปด้วย ต่างคนต่างเล่นเด็กเล็ก ๆ ออกเสียงที่ไม่เกิดความหมาย เช่น อ้อ ๆ บรี้อ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญจันทร์ สุนทรจารย์ (2524) ที่พบว่าความสามารถในการพูดด้านการรู้จักคำศัพท์และการพูดเป็นประโยคของเด็กก่อนวัยเรียนในระหว่างเด็กชายและเด็กหญิงไม่แตกต่างกัน

4.2.3 การพูดของเด็กจะเกิดในขณะที่เล่นของเล่นมากกว่าการอ่านหนังสือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบิร์นและสโลว์ (Burns and Slouve 1960) กล่าวถึงการศึกษาของ อาลส์ไน์ (Aestyne) ในเรื่องของการเล่นที่มีอิทธิพลต่อการพูดของเด็กพบบริเวณที่มีตุ๊กตา เครื่องครัวแท่งไม้และดินสอสี ทำให้เด็กพูดคุยกันมาก การระบายสี การตัดกระดาษและการอ่านหนังสือทำให้เด็กพูดคุยน้อย

4.2.4 การพูดของเด็กนี้ เด็กสามารถพูดเชื่อมโยงคำพูดให้สัมพันธ์กับภาพได้อย่างถูกต้อง พบว่าในเด็กเล็กกลุ่ม 19-27 เดือนพูดเป็นคำ ๆ ยังไม่สามารถพูดเป็นประโยคสั้น ๆ สำหรับเล่าเรื่องได้เช่นเดียวกับเด็กที่มีอายุมากกว่ากลุ่มอายุ 28-36 เดือน บางคนก็ไม่สามารถเล่าเป็นเรื่องได้ แต่บางคนสามารถเล่าเรื่องได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คาร์ณี อุกฤษณ์กิจ (2520 : 188) ที่ได้ศึกษาพบว่านักเรียนในกลุ่มอายุสูงกับกลุ่มอายุต่ำมีความสามารถในการเข้าใจคำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

4.3 ความพร้อมทางภาษาในการอ่านของเด็ก พบว่า ระยะเวลาหลังจากที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของเล่น เด็กมีความเข้าใจต่อมโนทัศน์ของคำว่าหนังสือ คือเข้าใจว่า หนังสือเรื่องนี้ต้องเปิดตั้งแต่หน้าแรก ดูจากบนลงล่าง ซ้ายไปขวา ภาพกับคำมีความหมายสัมพันธ์กัน เมื่ออ่านหนังสือเสร็จแล้วต้องเก็บคืนที่ชั้น ไม่ขว้างปา หรือฉีก เด็ก ๆ อ่านหนังสืออย่างมีความสุขและเพลิดเพลิน บ้างก็นอนอ่านตามอรรถาธิบายของแต่ละคน ทั้งนี้อาจเนื่องจากเด็กมีความคุ้นเคยกับการอ่านหนังสือ จากการเห็นตัวอย่างที่ดีในขณะที่ผู้วิจัยเล่านิทานจากหนังสือและทำตัวอย่างให้เด็กเห็น เด็ก ๆ จึงอ่านหนังสืออย่างมีความสุขตามประสาของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ ราศี ทองสวัสดิ์ (2526 : 63) ที่กล่าวว่า การฝึกให้เด็กรักการอ่านโดย

อ่านหนังสือให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอ เด็กจะพัฒนาทักษะการฟังและการเรียนรู้ความหมายของภาพตัวอักษร เด็กจะยอมรับว่าหนังสือเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและรอคอยช่วงเวลาของการอ่านด้วยความกระตือรือร้นและพัฒนาเป็นนิสัยรักการอ่านต่อไป

4.3.1 ลักษณะการอ่านหนังสือของเด็กที่ได้จากการสังเกต คือ

- เด็กจะเลือกอ่านหนังสือที่ตนต้องการ หลังจากที่ถูกผู้วิจัยแนะนำหนังสือให้กับเด็กแล้ว เด็กก็จะเลือกหยิบเอง

- เด็กชอบอ่านหนังสือเล่มเดียวกันซ้ำ ๆ จนในระยะหลังก็เล่าเป็นเรื่องได้

- เด็กชอบนั่งอ่านกันเป็นกลุ่ม แต่ขณะเดียวกันต่างคนต่างอ่านไม่สนใจซึ่งกันและกัน

- การอ่านของเด็กเป็นการอ่านภาพมากกว่าการอ่านตัวหนังสือ แต่เด็กสามารถจำตัวหนังสือของชื่อเรื่องได้ และบอกได้ว่าหนังสือเล่มนี้ชื่ออะไร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของโดแมน (Doman) ในสันต์ สิงห์ภักดี (2525) ที่พบว่าเด็กสามารถอ่านหนังสือเป็นคำ ๆ ได้ตั้งแต่อายุ 1 ปี การฝึกทักษะขั้นพื้นฐานในการอ่านของเด็กจึงจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่อายุ 1 - 3 ปี

- เด็กแต่ละคนมีความสนใจในการอ่านต่างกัน เด็กในอายุใกล้เคียงกันมักชอบอ่านเรื่องคล้าย ๆ กัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากประสบการณ์ของเด็กใกล้เคียงกันในวัยเดียวกันจึงชอบเรื่องที่คล้ายกัน

4.4 ความพร้อมทางภาษาในการเขียนของเด็กพบว่า เด็กทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของเล่น ได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อมือและนิ้ว ความสัมพันธ์กันระหว่างมือและตาซึ่งเป็นทักษะส่วนหนึ่งในการพัฒนาให้เด็กมีความพร้อมในการเขียน

4.4.1 พัฒนาการในการเขียนของเด็กอยู่ในระดับขั้นขีดเขียน

(Scribbling) ยังไม่เป็นรูปร่างที่ชัดเจน กิจกรรมศิลปะที่ผู้วิจัยจัดขึ้น คือ การขยำ การฉีก การปะ เป็นต้น

4.4.2 เส้นที่เด็กตั้งแต่อายุ 19-36 เดือนเริ่มขีดเขียนได้ คือ วงกลม แต่ยังไม่กลมที่เคียวและเส้นตรง

4.4.3 การนำเส้นต่าง ๆ มาต่อเป็นรูปแล้วให้เด็กเขียน จากการทดสอบพบว่าเด็กสามารถทำได้ ในเด็กที่มีอายุระหว่าง 19 - 36 เดือน สามารถจับดินสอได้อย่างมั่นคง ส่วนเด็กเล็กอายุ 12-18 เดือนจะขีดเขียนตามใจชอบ ทำได้บ้าง คือการเขียนวงกลม และเส้นตรงนอกจากนี้เด็กยังไม่สามารถลากเส้นหรือต่อเติมตามตัวอย่างได้ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนจำเป็นต้องใช้ทักษะหลายอย่างได้แก่ ทักษะการสังเกต ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์กันระหว่างตากับมือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาโนล์ ก็เซล (Arnold Geselle : 1940) ที่พบว่าลีลาการเขียนของเด็กนั้นเริ่มจาก วงกลม สี่เหลี่ยมสามเหลี่ยมตามลำดับจากง่ายมายาก

4.4.4 กิจกรรมศิลปะ เป็นสิ่งที่เด็กทุกคนชอบและรอคอยที่จะทำ เด็ก ๆ จะต้องนำผลงานของตนกลับบ้านเสมอหลังจากที่เด็กทำเสร็จโดยไม่สามารถตอบได้ว่าจะเอากลับไปทำอะไร แต่จากการสังเกต พบว่าเด็กนำไปให้ผู้ปกครองดู สำหรับเด็กเล็กกลุ่มอายุ 12-18 เดือนก็จะไม่เป็นชั้นเป็นอันนัก แต่ผู้ปกครอง แสดงความภูมิใจกับผลงานของเด็ก ๆ เสมอ

5. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและเด็ก พบว่าหลังจากการที่ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของเล่นแล้ว ผู้ปกครองมีความใกล้ชิดกับลูกมากขึ้น จากการสังเกตในขณะที่ผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมมีข้อค้นพบ ดังนี้

5.1 ผู้ปกครองรู้จักให้กำลังใจลูกในขณะที่ร่วมกิจกรรมกันด้วยท่าทางการพูด เช่น การตบมือ การยิ้ม การลูบศีรษะ และการพูด เช่น เก่งลูก ลองอีกทีสิลูก เก่งมาก

5.2 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้การแสดงออกด้วยท่าทางพร้อมกับการใช้วาจาในขณะที่ร่วมกิจกรรมกับลูก

5.3 ผู้ปกครองมีการแสดงออกถึงพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ในทางบวก

6. กิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครอง ช่วยให้ผู้ปกครองมีโอกาสได้ส่งเสริมการเรียนรู้ของลูก และได้มีโอกาสสังเกตพฤติกรรมของลูก ดังนี้

6.1 ช่วงเวลาที่ผู้ปกครองใช้เล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับลูก มี 2 ช่วงเวลา คือ ก่อนนอนของทุกวัน และวันเสาร์อาทิตย์ทั้งวัน ระยะเวลาที่สื่อมวลชน ควรมีบทบาทในการจัดรายการที่ตระหนักถึงคุณค่าของครอบครัว การร่วมกิจกรรมระหว่างผู้ปกครองกับเด็ก ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและเด็กไปพร้อม ๆ กัน เพราะเป็นช่วงเวลาที่ผู้ปกครองจะให้ความรู้แก่เด็กได้ด้วยการตอบคำถาม หรือการทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก

6.2 ในขณะที่ผู้ปกครองนำชุดการฝึกไปใช้ พบว่า พี่หรือน้องของเด็กมีความสนใจในการทำกิจกรรมด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กิจกรรมที่จัดขึ้นมีลักษณะเข้าใจเด็ก และเด็กส่วนใหญ่ต้องการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ใหญ่ โดยเฉพาะในกิจกรรมที่ตนเองสนใจ

7. การยืมหนังสือและของเล่น พบว่า

7.1 หนังสือที่ถูกยืมไป กลับมาในสภาพเดิมเสมอไม่ชำรุดเสียหาย

7.2 ของเล่นบางชิ้น ได้แก่ เกมการศึกษา และรถลากจูงซึ่งมีจำนวนหลายชิ้นได้สูญหายไปบ้าง ชำรุดบ้าง

ในกรณีนี้ผู้ปกครองบางท่านเสนอว่า ควรมีการเก็บค่าสมาชิกไว้สำหรับเป็นการซ่อมแซมบำรุงห้องสมุดด้วย

7.3 หนังสือที่ถูกยืมไปบ่อยที่สุด ได้แก่ หนังสือที่มีค่าพุดสั้น ๆ กับหนังสือภาพ ทั้งนี้เนื่องจากความสนใจของเด็กต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไทยและต่างประเทศที่กล่าวถึงความสนใจการอ่านของเด็ก ซึ่งผู้วิจัยได้พบว่า ลักษณะของหนังสือที่เด็กแต่ละกลุ่มยืมไปมีดังนี้

- ลักษณะของหนังสือที่เด็ก อายุ 12 - 24 เดือน ชอบเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ สัตว์ พืช ผัก ผลไม้ ทั้งนี้เนื่องจากเด็กวัยนี้สนใจสิ่งรอบตัว เริ่มพูดเป็นคำ ๆ ชอบฟังคำที่คล้องจองกัน

- ลักษณะของหนังสือที่เด็ก อายุ 24 - 36 เดือนชอบมีเนื้อหาเกี่ยวกับ สัตว์ที่พูดได้ คิดและทำเหมือนมนุษย์ สังคมของสัตว์ การผจญภัยของสัตว์ต่าง ๆ การดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เนื่องจากเด็กวัยนี้ดูภาพและฟังเรื่องราวได้ ชอบฟังนิทานมีความสนใจในตัวและเด็กในวัยเดียวกันมีความสามารถในการหัดอ่านเป็นคำ

7.4 ด้านของเล่นพบว่าของเล่นที่ซึมนั้น บางครั้งเด็กผู้หญิงก็ชอบที่จะซื้รถลากจูงด้วย ในขณะที่เด็กผู้ชายไม่เคยซึ้ของเล่นที่เกี่ยวข้องกับเครื่องครัวเลย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แจ็คคลิน แม็คโคบี และดิก (Jacklin, Maccoby and Dick, 1975) ที่พบว่าความแตกต่างระหว่างเพศในการชอบของเล่นของเด็กนั้นเริ่มตั้งแต่ช่วงต้นของอายุ 13 หรือ 14 เดือน นอกจากนี้ โกลเบอร์และลูวิส (Goldbery and Lewis, 1969) พบว่าเด็กผู้หญิงชอบการเล่นอย่างเงียบ ๆ ส่วนเด็กผู้ชายส่วนใหญ่ชอบแสดงพฤติกรรมการค้นหา อีกทั้งชอบเล่นของที่มีลักษณะเป็นเครื่องยนต์ พร้อมทั้งชอบการเล่นที่ต้องใช้แรงมาก ๆ เฟิน และคณะ (Fein, et.al, 1975) พบว่าของเล่นที่เด็กอายุ 20 เดือน ชอบเล่นและเป็นเจ้าของนั้นมักจะสะท้อนให้เห็นความแตกต่างทางเพศ และยังพบอีกด้วยว่าเด็กผู้หญิงจะมีของเล่นที่เป็นของเด็กผู้ชายอยู่ด้วย แต่ว่าเด็กผู้ชายจะไม่มีของเล่นที่เป็นของเด็กผู้หญิง

7.5 การซึ้หนังสือและของเล่นนี้ ทำให้เด็กได้ฝึกลักษณะนิสัยที่ดีหลายอย่าง นอกจากความพร้อมทางภาษาและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันแล้ว เด็กยังได้ฝึกลักษณะนิสัยในการรับผิดชอบ การรู้จักใช้ของร่วมกัน พบว่าเด็กมีความภูมิใจที่ได้ซึ้หนังสือและของเล่นกลับไปเป็นของตัวเอง และนำกลับมาคืนเมื่อถึงเวลาที่กำหนด

8. นอกจากโรงเรียนหรือสถานรับเลี้ยงเด็กแล้ว บ้าน และครอบครัว เป็นสถานที่ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้ นอกจากเด็กจะได้ความรู้จากพ่อแม่แล้ว ยังได้รับความรักและความอบอุ่นด้วย เพราะพ่อแม่มีบทบาทสำคัญมากต่อพัฒนาการทุก ๆ ด้านของลูก ดังที่มีคำกล่าวไว้ว่า พ่อแม่เป็นครูคนแรกที่ดีที่สุดของลูก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไวคาร์ต และเรดิน (Weikart & Radin, 1970) ที่ได้ผลสรุปว่า พ่อแม่หรือครอบครัวมีอิทธิพลอย่างมากในการช่วยพัฒนาการอ่านของลูก

9. จากการสังเกตพฤติกรรมในการทำงานศิลปะของเด็กหลังจากที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุดของเล่นพบว่า ผลงานของเด็กในด้านศิลปะ ทำให้เห็นถึงลักษณะความแตกต่างของการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน ในด้านความสนใจ การมีใจจดจ่อต่อเรื่องที่ฟังหนังสือที่อ่านหรืองานที่กำลังทำ มีผลต่อระดับความพร้อมทางภาษาของเด็ก ห้องสมุดของเล่นจึงมีประโยชน์นอกเหนือจากการพัฒนาเด็กในด้านภาษาแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก ทำให้

สามารถประเมินลักษณะนิสัยของเด็กว่าควรส่งเสริมอย่างไร เพื่อให้ได้ผลต่อตัวเด็กมากที่สุด

10. การทำงานวิจัยครั้งนี้ พบว่าภาษามีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกด้าน การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นทักษะซึ่งต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน เนื่องจากทุกทักษะต้องอาศัยซึ่งกันและกัน ในขณะที่เล่นภาษามีส่วนเกี่ยวข้องอยู่มาก ช่วยให้การเรียนรู้ชีวิตชีวาสมจริง ในการเล่านิทานให้เด็กฟังนั้น คำคล้องจองที่เด็กแสดงความพอใจเป็นคำคล้องจองสั้น ๆ สื่อความหมายได้ง่ายด้วยคำพูดและสามารถทำท่าทางประกอบได้

11. ผู้ปกครองมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดห้องสมุดของเล่น ผู้วิจัยพบว่า ผู้ปกครองต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และยังต้องการความรู้อื่น ๆ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การขว้างปา การทะเลาะกันระหว่างพี่น้อง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้ผู้วิจัยต้องเตรียมข้อมูลที่นอกเหนือการวิจัยไว้บริการแก่ผู้ปกครองด้วย ทำให้ได้ข้อคิดว่าภายในห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครองนี้ นอกจากจะมีกิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของลูกแล้ว ควรที่จะมีหนังสือเกี่ยวกับจิตวิทยาการเลี้ยงดู วารสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กไว้บริการผู้ปกครองที่สนใจในเรื่องนี้ด้วย ซึ่งจะทำให้ห้องสมุดของเล่นมีคุณประโยชน์มากยิ่งขึ้น

12. ด้านการใช้ห้องสมุดเป็นสื่อสำหรับพัฒนาเด็กและให้ความรู้แก่ผู้ปกครองนั้น ผู้วิจัยพบว่า ห้องสมุดของเล่นยังเป็นสถานที่ซึ่งช่วยก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับสถานเลี้ยงเด็ก ผู้ปกครองได้มีโอกาสดูแลเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องสถานที่ความน่าจะเป็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็กรวมถึงพฤติกรรมของเด็กด้วย ทำให้ทราบถึงรายละเอียดหลาย ๆ ด้านที่จะช่วยกันประสานงานให้สถานรับเลี้ยงเด็กและผู้ปกครองมีความเข้าใจอันดีต่อกัน

13. กิจกรรมที่ห้องสมุดของเล่นจัดขึ้นนี้ เป็นกิจกรรมที่ผสมผสานกันระหว่างการละเล่นไทย การเล่านิทาน เกมการศึกษา และศิลปะ ทำให้เด็กได้ลักษณะการทำกิจกรรมหลายรูปแบบ ซึ่งมีความเหมาะสมกับเด็ก และจากความหลากหลายของกิจกรรมเหล่านั้นนอกจากจะช่วยให้เด็กมีการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและผู้ปกครองได้ร่วมเล่นกับลูก ซึ่งทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลในครอบครัวแล้ว ยังทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย

14. การทำงานวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่ต้องลงทุนด้านงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งได้แก่ หนังสือต่าง ๆ ของเล่น อุปกรณ์ศิลปะ รวมทั้งวัสดุที่ใช้ตกแต่งห้องอุปกรณ์เกี่ยวกับงานในห้องสมุด ทำให้งบประมาณที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการซื้อครุภัณฑ์ ได้แก่ โต๊ะเก้าอี้ ผู้ปกครองท่านหนึ่งเห็นความสำคัญและสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ ได้มอบโต๊ะกลมไว้ให้สำหรับห้องสมุด ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความชื่นชมในน้ำใจและขอขอบคุณผู้ปกครองเป็นอย่างยิ่ง

15. กิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครองเพื่อพัฒนาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยทำขึ้นนั้นมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

1. เกิดจาก ความคิดริเริ่มสร้างขึ้นเพื่อใช้อบรมผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองและเด็ก และการพัฒนาความพร้อมทางภาษาของเด็กด้วย ซึ่งยังไม่มีการจัดทำสำหรับเด็กในกลุ่มอายุดังกล่าวมาก่อน

2. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้จัดกิจกรรม เป็นสิ่งที่หาได้ง่ายจากสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ดังนั้นจึงสามารถปรับปรุงได้ง่ายให้เหมาะกับการใช้ในครั้งต่อไป

3. ลักษณะของกิจกรรมและอุปกรณ์สร้างความสนใจของเด็กให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น ต้องการค้นหาคำตอบ เช่น การจับคู่สัตว์สิ่งของที่เหมือนกันหลังจากฟังนิทานแล้ว การหารูปปร่างที่เหมือนกันกับรูปร่างในหนังสือ เป็นต้น และนอกจากนี้ บางกิจกรรมก็จะมีคำคล้องจองประกอบสำหรับผู้ปกครองใช้ในการเล่า

4. ลักษณะของกิจกรรมนี้ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับเด็กให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น คุณลักษณะข้อนี้มีความสำคัญมาก เพราะทำให้บุคคลในครอบครัวเกิดความอบอุ่นเข้าใจกัน เมื่อร่วมกันทำกิจกรรมอย่างสนุกสนาน

16. การมีห้องสมุดของเล่นสำหรับเด็กปฐมวัยและผู้ปกครอง ต้องคำนึงถึง วัตถุประสงค์ของห้องสมุดว่าจัดขึ้นเพื่อใคร กิจกรรมจะจัดอย่างไร การเก็บข้อมูลจะทำอย่างไร การบริการยืม-คืนจะทำอย่างไร ระเบียบของห้องสมุดเป็นอย่างไร สิ่งเหล่านี้จะเป็นหลักสำหรับการจัดห้องสมุดของเล่น

17. บุคลากรในการดำเนินงานห้องสมุดจะต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ และความสามารถในการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้ผู้ที่สนใจ เข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุด นอกจากนี้คุณสมบัติอย่างอื่นที่จำเป็นได้แก่ การเป็นผู้เล่านิทานที่ชนะใจผู้ฟัง ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก การเรียนรู้ของเด็กและพฤติกรรมการแสดงออกของเด็ก เนื่องจากผู้ปกครองมีความสนใจเรื่องเหล่านี้สอบถามผู้วิจัยอยู่เสมอ

18. ควรจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ ให้เป็นที่สะดุดตาแก่ผู้เข้าใช้บริการ การมีห้องสมุดสำหรับสิ่งตีพิมพ์วัสดุอุปกรณ์ประจำห้องสมุดของเล่น จะทำให้ได้ทราบชื่อหนังสือและของเล่นที่ใหม่ ๆ ซึ่งผู้ปกครองเห็นสมควรสำหรับหนังสือควรรอบรู้ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง สถานที่ซื้อ ราคา ชื่อผู้แนะนำ และสำหรับของเล่นควรรอบรู้ ชื่อของเล่น ประโยชน์ของของเล่น แหล่งผลิต แหล่งซื้อ ราคา ชื่อผู้แนะนำในการซื้อ-คืนของเล่น ห้องสมุดควรจัดเตรียมมีถาดใส่ของให้มีความเพียงพอสำหรับเด็กเพื่อความสะดวกในการซื้อ-คืน

19. การจัดระบบเก็บข้อมูล ได้แก่ การทำทะเบียนของวัสดุอุปกรณ์ เป็นสิ่งจำเป็น ทำให้ทราบผู้ซื้อและกำหนดคืน ดังนั้นถ้ามีเวลาจะสามารถตามหนังสือหรือของเล่นได้

20. ถ้าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องสมุดด้วยจะเป็นสิ่งที่ดีต่อมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของลูก จากการสังเกตและพบปะกับผู้ปกครองพบว่างานทางศิลปะของเด็กที่ผู้ปกครองเห็นแล้วเกิดความภาคภูมิใจ และเห็นสมควรว่าควรจัดให้มีอีกเพราะเป็นกิจกรรมแปลก และเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

จะเห็นได้ว่า ห้องสมุดของเล่นนี้มีบทบาทมากทั้งสำหรับเด็ก ผู้ปกครอง และครูในการส่งเสริมความพร้อมทางภาษา และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและบุตร จึงน่าจะเป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เพราะนอกจากนี้แล้วห้องสมุดของเล่นยังก่อให้เกิดผลพลอยได้หลายอย่าง ทั้งนิสัยรักการอ่าน นิสัยทางสังคมในการใช้ของร่วมกัน ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม และความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ฯลฯ

ข้อเสนอแนะสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดห้องสมุดของเล่น

1. การจัดห้องสมุดของเล่นต้องคำนึงถึง

- วัตถุประสงค์ในการจัดเพื่อใคร

- กิจกรรมจะจัดอย่างไร
- การเก็บข้อมูลจะทำอย่างไร
- การบริการ ฮิม-คีน จะทำอย่างไร

2. ผู้จัดต้องทราบจำนวนของผู้ใช้บริการด้วย เพื่อเตรียมอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้

3. ควรมีระเบียบห้องสมุดของเล่น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ เป็นการประชาสัมพันธ์ด้วยป้ายนิเทศและแผ่นพับ เพื่อสร้างแรงจูงใจและความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองแล้ว จึงรับสมัครสมาชิก จะทำให้การดำเนินงานสะดวกและมีประสิทธิภาพขึ้น เพราะผู้ปกครองสามารถตัดสินใจได้ก่อนการสมัคร

4. การสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะที่เข้าห้องสมุดเป็นสิ่งจำเป็น เพราะผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานห้องสมุดจะได้ทราบถึงสิ่งที่ต้องส่งเสริมและสิ่งที่ต้องแก้ไข

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครอง

1. ผู้ปกครองควรรับผิดชอบหนังสือหรือของเล่นที่เด็กนำไปใช้ คอยช่วยเหลือดูแลให้นิทาน อ่านหนังสือให้ฟังและเล่นกับลูก จะช่วยให้ผู้ปกครองเห็นพัฒนาการของลูก
2. การนำของที่ ฮิม-คีน ไปมาคินตามกำหนด เป็นการสร้างลักษณะนิสัยอันเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องของความรับผิดชอบ
3. ผู้ปกครองควรให้ความสำคัญในเรื่องการใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์กับลูกโดยเฉพาะเมื่อลูกมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ขว้างปาของ ควรใช้คำพูดโน้มน้าวใจลูก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับบุตร
4. ในขณะที่ลูกเล่นหรือฟังนิทาน ควรสังเกตพฤติกรรมของลูกด้วย เพื่อเป็นการเรียนรู้พัฒนาการของลูก ผู้ปกครองต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการออกเสียงที่ถูกต้องให้กับลูก เพื่อลูกจะได้เกิดการเรียนรู้ การเลียนแบบเสียงได้ถูกต้องตลอดจนการเปิดหนังสือ และการอ่านหนังสือ ผู้ปกครองสามารถทำตัวอย่างที่ถูกต้องให้กับลูกได้เรียนรู้ด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กเล็กวัยก่อนอนุบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานรับเลี้ยงเด็ก ซึ่งขาดบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการจัดการอบรมเลี้ยงดู ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กโดยใช้ห้องสมุดของเล่น จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การทำวิจัยครั้งต่อไปน่าจะได้มีการทำวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและการเรียนรู้ของเด็กระหว่างกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น
2. น่าจะได้มีการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัย และผู้ปกครองที่มีลักษณะคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันในตัวแปรเชิงคุณลักษณะทางภูมิหลังที่สำคัญ เช่น เพศ อายุ อาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย